

VUOHIEN LANTALUOKITUS

Lantaluokituksessa eläimen ulostetta käytetään apuna ruoansulatuksen toiminnan ja ruokinnan tasapainon arviointiin lyhyellä aikavälillä.

Luokka 1 = Kuiva papana

ulkonäkö: tiivis, tumma ja säännöllisen muotoinen. Papanakoko pieni.

muut ominaisuudet: kova pintajännitys, tyypillisesti hyvin miesto haju.

syyt: läpivirtausaika on pitkä ja kuitua on paljon. Riittävä veden saanti tarkastettava. Tyypillinen nuorilla ja ummessa

Luokka 2 = Normaali papana

ulkonäkö: siisti ja pyöreähkö, kiiltäväpintainen. Papanakoko keskimääräinen.

muut ominaisuudet: pysyy hyvin muodossaan, miesto haju.

syyt: ruokinta on tasapainossa. Tyypillinen lypsävillä, hyväksyttävä myös muilla eläinryhmillä.

Luokka 3 = Klimpiintyvä papana

ulkonäkö: yhteen liittynyt papanamöykky. Papanan muoto epämääräinen ja koko suuri.

muut ominaisuudet: pehmeä ja periksi antava, melko miesto haju.

syyt: nopeahko läpivirtaus, reilusti väkirehua suhteessa kuituun. Hyväksyttävä lypsävillä, seuraa tilannetta.

Luokka 4 = Pehmeä uloste, "koirankakka"

ulkonäkö: sontaläjä, josta ei ole (juurikaan) erotettavissa papanoita.

muut ominaisuudet: pehmeä, mahdollisesti voimakkaampi haju.

syyt: nopea läpivirtaus, runsaasti/paljon väkirehua suhteessa kuituun. Ruokintaa tarkasteltava.

Luokka 5 = Ripuliuloste

ulkonäkö: löysä uloste, paksuus ja väri vaihtelee syyn mukaan.

muut ominaisuudet: vetelä ja joskus kokkareinen, usein haiseva.

syyt: nopea läpivirtaus, suoliston epätasapaino tai muu sairaus. Pyri hoitamaan eläin tai eläimet ja selvitä syy(t).

VUOHIEN LANNANPESU

Lannanpesu sopii sonnan koostumuksen lähempään tarkasteluun. Näyte otetaan tuoreesta ulosteesta, mielellään useammalta eläimeltä, jotta lannan kokonaismäärä on riittävä.

Kerätty sonta saattaa sisältää esimerkiksi korrenpätkiä, jotka tulisi poistaa mahdollisimman tarkasti oikean tuloksen saamiseksi. Halutessaan lantamäärän voi punnita, mutta se ei ole välttämätöntä.

Papanat kaadetaan tiheään siivilään, missä liukoinen aine huuhdellaan pois veden avulla. Vedenpaine on tärkeää pitää maltillisena, jotta lantaa ei päädy siivilän laitojen yli.

Tiukkoja papanoita voi olla vaikea saada huuhdottua pelkän veden avulla. Tällöin rakennetta voi rikkoa varovaisesti käsin ja jatkaa huuhtelua.

Pesua jatketaan, kunnes papanat ovat hajonneet ja siivilän läpivirtaava vesi on kirkasta. Jäljellä pitäisi olla enää kuituja ja siemeniä. Jos punnituksen toistaa, on huomattava, että sitoutuneen veden määrä vaikuttaa tuloksiin.

Pesun jälkeen jäljelle jäänyttä jätettä voidaan tarkastella joko siivilässä tai tummalla alustalla. Vuohenlannan hiukkaskoon pitäisi olla pieni ja näytteen melko tasalaatuinen. Pitkät tai paksut kuidut voivat johtua huonosta märehimisestä tai nopeasta läpivirtauksesta, samoin viljanjyvien löytyminen. Jos lanta on lisäksi pehmeää, voidaan miettiä onko viljan/väkirehujen osuus liian suuri ja kuitua tarpeeksi. Toisaalta lannassa voi olla runsaasti kuituja myös siksi, että syötetty rehu on karkeaa.

